

Højere pris på CO2 kan redde kloden

Whitta-Jacobsen, Hans Jørgen; Amundsen, Eirik S; Rosholm, Michael; Kreiner, Claus Thustrup

Published in:
Politiken

Publication date:
2010

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Whitta-Jacobsen, H. J., Amundsen, E. S., Rosholm, M., & Kreiner, C. T. (2010). Højere pris på CO2 kan redde kloden. *Politiken*, 8.

Analyse i Politiken 8. december 2010

Højere pris på CO2 kan redde kloden

Af Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, Eirik S. Amundsen, Michael Rosholm, og Claus Thustrup Kreiner. Formandsskabet for Det Miljøøkonomiske Råd.

Gode hensigter hjælper ikke klimaet i sig selv: Kun økonomiske virkemidler kan bringe CO2-udslippet drastisk ned.

Den globale opvarmning skal begrænses til maksimalt to grader. Det slås fast i København-erklæringen, som var resultatet af COP15 forhandlingerne i København. Fortsat ukontrolleret global opvarmning vil ifølge FN indebære stigende vandstand i verdenshavene, storme og oversvømmelser, tørke, problemer med vandforsyning, folkevandringer og ændringer i økosystemer og mindre biodiversitet.

Togradersmålsætningen indebærer en grænse for, hvor høj koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren må blive. Dermed er der også sat et absolut maksimum for, hvor meget drivhusgas, der må udledes i al fremtid. Med andre ord betyder togradersmålsætningen, at verdens energiproduktion alt overvejende skal blive fossilfri engang i fremtiden, og indtil da er der endda snævre grænser for, hvor meget CO2, der må udledes.

Netop i disse dage arbejder FN videre med klima-udfordringerne ved COP16 mødet i Cancún i Mexico. Det er vigtigt, at det internationale samarbejde ikke alene fokuseres på at opnå aftaler om reducerede udledninger, men snarest også fokuseres på etablering af de økonomiske mekanismer, der kan virkeliggøre sådanne reduktioner.

Drivhusgasser fordeler sig jævnt i atmosfæren, og det er derfor ligegyldigt for klimaet, om drivhusgasser bliver udledt i Danmark, USA eller Kina.

Beregninger i vores seneste miljøøkonomiske rapport viser, at selv hvis de rige lande i verden holdt op med at udlede drivhusgasser fra i morgen, ville den fremtidige udledning af CO2 fra de mindre udviklede lande i sig selv være så stor, at togradersmålsætningen ville overskrides. Og det er endda under optimistiske antagelser. I Kyoto-protokollen var det kun de rige lande som forpligtigede sig til at reducere deres udledninger.

Den tankegang, kan ikke således videreføres, hvis togradersmålsætningen skal overholdes. Men da den rige verden har forårsaget næsten hele stigningen i atmosfærens CO2-koncentration, må den naturligvis gå forrest og levere de første og største reduktioner.

En gruppe af fysikere og statistikere har beregnet, hvor stor en mængde af drivhusgasser, som må udledes frem til 2050, hvis togradersmålsætningen skal overholdes, givet udledningerne stort set stopper i 2050. Hvis risikoen for at overskride togradersmålsætningen skal være højst 33 procent, må der frem til 2050 kun udledes 3½ ton CO2 pr. indbygger pr. år ved uændret verdensbefolkning.

Til sammenligning udledte en gennemsnitsdansker i 2007 godt 9 ton CO2 og en gennemsnitsamerikaner 19 ton CO2 som følge af afbrænding af fossile brændsler. Overraskende er det, at en gennemsnitskineser i 2007 udledte knap 5 ton CO2.

I Det Miljøøkonomiske Råds rapport så vi på tre forløb for udledning af drivhusgasser, som hver især sikrer, at togradersmålsætningen overholdes med 50 procent sandsynlighed. Hvis verdens udledninger topper allerede i 2015, er det nødvendigt efterfølgende at reducere den globale udledning af drivhusgasser med 1 procent årligt. Hvis verdens udledninger topper i 2020, er det nødvendigt efterfølgende at reducere med 2,3 procent årligt, og hvis verdens udledninger først topper i 2025, er det nødvendigt efterfølgende at reducere med hele 4,7 procent årligt. Til sammenligning forpligtigede Kyoto-protokollen en række af verdens rige lande til at reducere deres udledning med 0,4 procent om året, mens EU's målsætning om at reducere udledningerne af drivhusgasser med 20 procent i 2020 i forhold til 1990 svarer til en reduktion på 0,7 procent årligt.

Konklusionen er, at hvis togradersmålsætningen skal tages alvorligt, er det nødvendigt med hurtige, markante og globale reduktioner samt et slutmål om en stort set fossilfri verden efter 2050.

Til perspektivering af togradersmålsætningen kan det beregnes, at hvis målet skal opfyldes med 50 procents sandsynlighed, så skal halvdelen af allerede kendte og økonomisk rentable forekomster af fossile brændsler forblive i jorden. Togradersmålsætningen er derfor en enorm udfordring for verden, som det vil kræve et stærkt internationalt samarbejde at leve op til.

Efter COP15 forhandlingerne har en lang række lande forpligtet sig til at reducere udledningen af drivhusgasser – dog betinget af, at andre gør det samme.

Reduktionsforpligtelserne er ikke juridisk bindende, og flere af tilsagnene vedrører energiintensiteter og ikke egentlige reduktioner i CO₂-udledningerne.

Det er et første skridt på vejen, men hvis togradersmålsætningen skal nås, kræver det både fuldt forpligtende *aftaler* om reduktioner og etablering af de internationale *systemer og mekanismer*, der skal sikre, at de aftalte reduktioner bliver til virkelighed. Disse systemer må nødvendigvis neutralisere den enorme profit, som store dele af reserverne med fossile brændsler repræsenterer, så de ikke kommer til faktisk udvinding.

Realistisk set er det kun økonomiske mekanismer, som kan løfte denne udfordring, og specielt kan kun økonomiske mekanismer som kvoter og afgifter sikre, at de nødvendige CO₂ reduktioner opnås billigst muligt for samfundet.

Hvis alle skal betale det samme for at udlede et ton CO₂, er gevinsten – i form af sparede udgifter til afgifter eller kvoter – ved at reducere udledningen af CO₂ med et ton også den samme for alle. En virksomhed, der overvejer at gennemføre et projekt, som kan mindske dens udledning af CO₂, vil afveje gevinsten i form af sparede udgifter mod omkostningen ved projektet. Projektet bliver gennemført, hvis omkostningen er mindre end de sparede udgifter.

Da alle virksomheder sparer lige meget ved at reducere udledningen af CO₂ med et ton, vil netop de projekter, som sparer mest CO₂ pr. krone, blive gennemført. Dermed bliver klimapolitikken omkostningseffektiv.

Endvidere vil en høj, stabil pris på udledning af CO₂ tilskynde private virksomheder til at udvikle CO₂-besparende teknologier ganske enkelt fordi, de kan tjene penge på det.

Derfor er det nødvendigt, at den rige del af verden går forrest og hurtigt etablerer kvote- og/eller afgiftssystemer. Systemerne skal via en høj, stabil pris på CO₂ give tilskyndelse til de teknologiske fremskridt, der er helt essentielle for opfyldelse af togradersmålsætningen. Den resterende del af verden må gives stærke tilskyndelser til at tilslutte sig disse systemer.

Danish Economic Councils

Amaliegade 44 - DK-1256 København K - Danmark - Tel.+45 33 44 58 00 - E-Mail: dors@dors.dk